

ønskeligt, som man har været bange for skulde brydes, naar Fælleshusholdningerne bleve noget mere almindeligt etablerede. Man havde ment, at der vilde være Fare for, at de bedre stillede unddroge sig Fælleshusholdningerne, og at man vilde komme til at raiionnere saadan, at de, der ere bedre stillede i økonomisk Henseende, da kunne søge de finere, offentlige Steder; man vilde være mere tilbøjelig til at tillade dem ikke at gaa ind i Fælleshusholdningen end dem, der søge de simpleere Boverætningssteder eller Kæjper, som man maatte vilde kalde dem. Vi have ment, at der ikke vilde være Grund til at etablere denne Forskel mellem finere og simpleere Boverætningssteder, som der maatte kunde være Fare for, at man vilde faa, men vi have dog anset det for rimeligt, at det i visse Tilfælde bliver tilladt Soldaterne ikke at deltage i Fælleshusholdningen, naar de nemlig have deres Hjem i vedkommende Garnison, og Hjem er noget, der er fælles for alle, baade simpleere og finere værnepligtige. Det kan være rimeligt, at man tillader dem at spise der, enten Hjemmet er tarveligt eller rigt. Der vil der ikke kunne gøre sig nogen Forskel gældende, det vil være en almindelig Regel, hvor netop ogsaa Lighedsprincippet bliver hævdet. Derfor er det Forudsætningen for Udvalgets Tiltrædelse af Bevilningen, at der kunde blive givet dem, som ønske at indtage deres Forplejning i deres Hjem, Tilladelse til ikke at deltage i Fælleshusholdningen. Jeg afventer nu den højtærede Krigsministers Udtalelser om dette Punkt. Jeg skal i øvrigt med Hensyn til disse Fælleshusholdninger bemærke, at al Ting taler for, at der virkelig føres en ordentlig Kontrol med, at Maden bliver, som den skal være, og denne Kontrol føres ikke alene af overordnede, men, saa vidt jeg ved, sidder der ogsaa menige i Bepisningskommissionen. — Under Nr. 213 ville De se, at der ved Samraad er forhandlet om de foreslaaede Forhøjelser af Assurancepræmierne for Usjerød Klædefabrik m. m., og at Udvalget har forbeholdt sig sin Stilling til Sagen. De Forhandlinger, vi her have ført med den højtærede Minister, ere endnu ikke komne til nogen Afslutning. Ved Samraadene kom vi kun til en foreløbig Behandling deraf. Nu have vi faaet til Stede en Skrivelse med Bilag, som imidlertid ikke er kommen saa tidlig, at den har kunnet blive drøftet i Udvalget inden denne anden Behandling. Udvalget har derfor ikke endnu kunnet tage endelig Standpunkt til Sagen, og jeg vil udsætte den nærmere Omtale af dette Spørgsmaal til tredje Behandling.

Med Hensyn til Usjerød Klædefabrik maa jeg endnu bemærke, at vi i Fjor ved Samraad med den ærede Krigsminister forhandlede om, at Udvalget fra Usjerød Klædefabrik skulde være aabent i visse Aftentimer. Det har hidtil kun været aabent om Dagen paa Tider, hvor Arbejdere og tarveligere stillede Folk ikke have kunnet besøge Udvalget og altsaa ikke have kunnet drage Nytte af den Lejlighed, de ellers kunde have til at forsyne sig med rigtig godt, billigt og stærkt Klæde. Man mente, at det var hensigtsmæssigt ogsaa at give denne Adgang til Folk, som ikke havde Dagen til deres Disposition, og at det var rimeligt, at Udvalget blev aabnet ogsaa nogle Timer om Aftenen. Det glæder mig, at den ærede Minister har imødekommet Udvalgets Ønske i denne Retning. — Betænkningens Nr. 214, 215 og 216 ere afslaaen provisoriske Sager. — Under Nr. 217 har der været Samraad om Indkøb af danske Heste til Hærens Brug. Der har gjort sig den Anskuelse gældende i Udvalget — en Anskuelse, som for øvrigt er ganske naturlig — at det vilde være ønskeligt, at man i større Omfang indkøbte danske Heste til Hærens Brug, end det nu sker. Det er ikke smaa Summer, der gaa ud af Landet, navnlig til Thyland, til Indkøb af Heste til Hæren, og naar man nu ved, at Mandstabet, specielt Rytteriet, i saa høj en Grad foretrækker danske Heste, hvis Natur de kende bedre, og som de bedre kunne komme afsted med, og som de i det hele taget ere bedre tjente med under Tjenesten, er det naturligt, at man her fra kommer til at lægge Vægten paa, at man i størst mulig Omfang forhyrer sig med danske Heste. Der er i det sidste Aar indkøbt 467 Heste til Hæren, men deraf ere kun 115 danske, 352 ere blevne indkøbte i Udlandet, og af disse ere de 323 tyske, og af disse ere atter Størsteparten indkøbte i Hannover. Af de 115 danske ere der 88 blevne købt paa Sjælland og Lolland-Falster, 22 i Fyn og kun 5 i Thyland. Hvad Prisen angaar, saa var den for danske Heste i Gennemsnit 748 Kr. pr. Stk., medens den for fremmede var 793 Kr. Naar man sammenholder Antallet af indkøbte Heste med Gennemsnitsprisen, vil det ses, at der i det hele er udgivet 280,000 Kr. for fremmede Heste, hvad der jo ikke er saa ganske lidt. Jeg vilde gerne henvende den højtærede Ministers Opmærksomhed paa dette Punkt. Naturligvis ved jeg nok, hvad han vil svare derpaa. Han vil svare, at de danske Heste i mange Tilfælde ikke egne sig saa godt for militært Brug som fremmede. Men jeg vil haabe, at man vil have sin Opmærksomhed henvendt paa, saa